

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-172-04

Druk nr 3440
Warszawa, 9 listopada 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o wspieraniu działalności innowacyjnej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki i Pracy.

Z szacunkiem

(-) Marek Belka

U S T A W A

z dnia

o wspieraniu działalności innowacyjnej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa niektóre środki wspierania działalności innowacyjnej, w szczególności zasady i tryb:

- 1) udzielania kredytu technologicznego i umarzania części tego kredytu;
- 2) nadawania statusu centrum badawczo-rozwojowego.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) działalności innowacyjnej – należy przez to rozumieć działalność związaną z przygotowaniem i uruchomieniem wytwarzania nowych lub udoskonalonych materiałów, wyrobów, urządzeń, usług, procesów lub metod, przeznaczonych do wprowadzenia na rynek albo do innego wykorzystania w praktyce;
- 2) badaniach – należy przez to rozumieć:
 - a) badania naukowe:
 - badania podstawowe, obejmujące działalność badawczą – eksperymentalną lub teoretyczną – podejmowaną w celu zdobycia nowej wiedzy o zjawiskach i faktach, nieukierunkowaną na bezpośrednie zastosowanie w praktyce,

- badania stosowane, obejmujące działalność badawczą, podejmowaną w celu zdobycia nowej wiedzy, ukierunkowaną na bezpośrednie zastosowanie w praktyce,
 - b) badania przemysłowe – planowe badania mające na celu pozyskanie nowej wiedzy, która może być przydatna do opracowania nowych albo znaczącego udoskonalenia istniejących produktów, procesów lub usług,
 - c) badania przedkonkurencyjne – przekształcanie wyników badań przemysłowych na plany, założenia lub projekty nowych, zmodyfikowanych lub udoskonalonych produktów, włączając w to wykonanie prototypu nieprzydatnego komercyjnie; badania te nie obejmują rutynowych lub okresowych zmian dokonywanych w istniejących produktach, liniach produkcyjnych, procesach produkcyjnych, usługach i innych działaniach, nawet jeżeli te zmiany stanowią usprawnienie;
- 3) pracach rozwojowych – należy przez to rozumieć prace wykorzystujące dotychczasową wiedzę, prowadzone w celu wytworzenia nowych lub udoskonalenia istniejących materiałów, wyrobów, urządzeń, usług, procesów, systemów lub metod;
 - 4) nowej technologii – należy przez to rozumieć wiedzę technologiczną w postaci wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje lub nieopatentowane know-how), która umożliwia wytwarzanie nowych lub udoskonalonych wyrobów i usług, w tym nowoczesnych metod dostarczania produktów i która jest stosowana na świecie przez okres nie dłuższy niż ostatnie 5 lat;
 - 5) jednostce badawczo-rozwojowej – należy przez to rozumieć jednostkę badawczo-rozwojową w rozumieniu ustawy z dnia

25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388, z późn. zm.²⁾);

- 6) jednostkach naukowych – należy przez to rozumieć prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe:
 - a) podstawowe jednostki organizacyjne szkół wyższych lub wyższych szkół zawodowych, w rozumieniu statutów tych szkół,
 - b) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - c) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) jednostki badawczo-rozwojowe,
 - e) Polską Akademię Umiejętności,
 - f) inne jednostki organizacyjne niewymienione w lit. a-e, posiadające osobowość prawną i siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) przedsiębiorcy – należy przez to rozumieć przedsiębiorcę, o którym mowa w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807);
- 8) kredycie technologicznym – należy przez to rozumieć kredyt udzielany na inwestycję polegającą na zastosowaniu nowej technologii, zarówno własnej jak i nabytej, oraz uruchomieniu produkcji nowych wyrobów lub modernizacji wyrobów produkowanych w oparciu o tę technologię, który może ulec częściowemu umorzeniu na zasadach określonych w ustawie;
- 9) dużej inwestycji – należy przez to rozumieć inwestycję, w której wydatki kwalifikujące się do objęcia pomocą w formie umorzenia części kredytu technologicznego przekraczają równowartość w walucie polskiej 50 mln euro, przy czym:

- a) wydatki na inwestycję są wydatkami na środki trwałe dokonanymi w okresie trzech lat przez jednego lub więcej przedsiębiorców realizujących tę inwestycję oraz
 - b) środki trwałe są powiązane ze sobą fizycznie lub funkcjonalnie i służą do realizacji ściśle określonego celu, w szczególności produkcji konkretnego produktu lub różnych produktów, jeżeli są one wytwarzane przy wykorzystaniu takich samych surowców;
- 10) używanych środkach trwałych – należy przez to rozumieć:
- a) budynki i budowle lub ich części – jeżeli od końca roku, w którym zakończono budowę tych obiektów, minęło co najmniej 5 lat,
 - b) pozostałe środki trwałe, z wyjątkiem gruntów, których okres używania przez przedsiębiorcę dokonującego ich dostawy wyniósł co najmniej pół roku
- które nie zostały nabyte lub wytworzone z wykorzystaniem pomocy publicznej.

Rozdział 2

Kredyt technologiczny

Art. 3. 1. Kredyt technologiczny jest udzielany przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Kredytu Technologicznego, o którym mowa w art. 10.

2. Kredyt technologiczny nie może być udzielany na realizację dużej inwestycji lub inwestycji w sektorze hutnictwa żelaza i stali, włókien syntetycznych, górnictwa węgla i rybołówstwa oraz na działalność związaną z produkcją, przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów, o których mowa w Załączniku nr 1 do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

3. W przypadku inwestycji w sektorze budownictwa okrętowego, kredyt technologiczny może być udzielony jedynie na unowocześnienie lub modernizację istniejących stoczni w celu poprawy efektywności posiadanych instalacji. Udzielenie kredytu technologicznego nie może być związane z restrukturyzacją finansową danej stoczni.

Art. 4. 1. Kredyt technologiczny jest udzielany na warunkach nie odbiegających od warunków oferowanych na rynku, z zastrzeżeniem możliwości częściowego umorzenia kwoty kapitału kredytu.

2. Udział własny przedsiębiorcy w finansowaniu inwestycji, na którą będzie udzielony kredyt technologiczny, nie może być mniejszy niż 25%.

3. Udziału własnego, o którym mowa w ust. 2, nie stanowią środki, które zostały uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z udzieloną pomocą publiczną, w szczególności w formie kredytów, dopłat do oprocentowania kredytów, a także gwarancji lub poręczeń, na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.

4. Wysokość kapitału kredytu technologicznego nie może przekroczyć równowartości w walucie polskiej kwoty 2 mln euro przeliczanej według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień udzielenia kredytu technologicznego.

Art. 5. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego rozpatruje wnioski o udzielenie kredytu technologicznego według kolejności wpływu.

2. Wnioski o udzielenie kredytu technologicznego w danym roku kalendarzowym składa się od dnia 1 kwietnia.

3. Do wniosku przedsiębiorca jest obowiązany dołączyć następujące dokumenty:

- 1) aktualny odpis z rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo aktualne zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej;

- 2) opinię sporządzoną przez jednostkę naukową, której zakres działania związany jest z inwestycją, na którą ma być udzielony kredyt technologiczny, potwierdzającą okres stosowania na świecie technologii, w oparciu o którą będzie realizowana inwestycja;
- 3) dokumenty potwierdzające udział własny przedsiębiorcy w finansowaniu inwestycji, na którą ma być udzielony kredyt technologiczny;
- 4) informację o pomocy publicznej uzyskanej na realizację inwestycji będącej przedmiotem wniosku, która będzie finansowana kredytem technologicznym.

4. W przypadku gdy Bank Gospodarstwa Krajowego uzna, że dla oceny wniosku niezbędne jest dołączenie innych dokumentów niż te, o których mowa w ust. 3, może on wezwać wnioskodawcę do złożenia dodatkowych dokumentów.

5. Jeżeli do wniosku nie zostały dołączone dokumenty, o których mowa w ust. 3 i 4, Bank Gospodarstwa Krajowego wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków w terminie 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

6. Bank Gospodarstwa Krajowego rozpatruje wnioski w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku.

7. Bank Gospodarstwa Krajowego rozpatruje wnioski o udzielenie kredytu technologicznego do wyczerpania środków określonych w planie finansowym, o którym mowa w art. 12 ust. 2.

Art. 6. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego dokonuje umorzenia części kredytu technologicznego na zasadach określonych w ustawie.

2. Bank Gospodarstwa Krajowego dokonuje umorzenia części kredytu technologicznego w ratach w wysokości odpowiadającej 20% wartości netto wykazanej na przedkładanych nie częściej niż dwa razy w roku przez kredytobiorcę fakturach dokumentujących dokonanie sprzedaży towarów lub

usług powstałych w wyniku inwestycji finansowanej z kredytu technologicznego wraz z potwierdzeniem dokonania zapłaty.

3. Całkowita kwota umorzenia, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć:

- 1) równowartości w walucie polskiej 1 mln euro przeliczonej według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień dokonania umorzenia;
- 2) 50% kwoty wykorzystanego kapitału kredytu technologicznego;
- 3) w danym roku kalendarzowym – iloczynu 10% kwoty kapitału wykorzystanego kredytu technologicznego i liczby lat, które upłynęły od dnia udzielenia przedsiębiorcy kredytu technologicznego;
- 4) 30% wydatków, o których mowa w ust. 8, w przypadku inwestycji realizowanych w Warszawie i Poznaniu, z zastrzeżeniem ust. 4-7;
- 5) 40% wydatków, o których mowa w ust. 8, w przypadku inwestycji realizowanych we Wrocławiu, Krakowie i Gdańsku-Gdyni-Sopocie, z zastrzeżeniem ust. 4-7;
- 6) 50% wydatków, o których mowa w ust. 8, w przypadku inwestycji realizowanych na obszarach niewymienionych w pkt 4 i 5, z zastrzeżeniem ust. 4-7.

4. Pomoc w formie umorzenia, o którym mowa w ust. 2, podlega sumowaniu z inną pomocą uzyskaną przez przedsiębiorcę w innych formach oraz z innych źródeł, przeznaczoną na inwestycję będącą przedmiotem kredytu technologicznego lub na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z tą inwestycją, i nie może łącznie przekroczyć limitów, o których mowa w ust. 3 pkt 4-6 oraz w ust. 5-7.

5. W przypadku gdy umorzenie dotyczy kredytu technologicznego udzielonego na inwestycję w sektorze motoryzacyjnym, maksymalna wielkość pomocy publicznej wynosi 30% limitów, o których mowa w ust.3 pkt 4-6,

jeżeli wartość całkowitej pomocy publicznej brutto, o której mowa w ust. 4, przekracza równowartość 5 mln euro.

6. W przypadku gdy umorzenie dotyczy kredytu technologicznego udzielonego na inwestycje w sektorze budownictwa okrętowego, maksymalny limit pomocy wynosi 22,5% wydatków, o których mowa w ust. 8.

7. W przypadku gdy umorzenie kredytu technologicznego jest udzielane przedsiębiorcy będącemu mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.Urz. WE L 10 z 13.01.2001) maksymalna wysokość limitów, o których mowa w ust. 3 pkt 4-6, może zostać podwyższona o 15 punktów procentowych brutto, z wyłączeniem przedsiębiorcy działającego w sektorze transportu.

8. Umorzeniem mogą być objęte, pomniejszone o należny podatek VAT i podatek akcyzowy, następujące wydatki poniesione w związku z realizacją inwestycji, udokumentowane zapłaconymi fakturami:

- 1) na zakup, na warunkach rynkowych, nowych lub używanych środków trwałych, z wyłączeniem środków transportu w przypadku przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie transportu;
- 2) na rozbudowę lub modernizację istniejących środków trwałych;
- 3) na instalację i uruchomienie środków trwałych;
- 4) na prace przedrealizacyjne, w tym niezbędne studia, ekspertyzy, koncepcje, projekty techniczne bezpośrednio i wyłącznie związane z wdrożeniem nowej technologii, w oparciu o którą jest realizowana inwestycja finansowana kredytem technologicznym oraz koszty produkcyjne niezbędne do legalizacji technologicznej produktu (wyrobu lub usługi) powstałego w wyniku tej inwestycji;
- 5) na zakup wartości niematerialnych i prawnych w formie: patentów, licencji, nieopatentowanej wiedzy technicznej,

technologicznej lub z zakresu organizacji i zarządzania, które w przypadku przedsiębiorcy niebędącego mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu rozporządzenia nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.Urz. WE L 10 z 13.01.2001) nie mogą przekroczyć 25% wydatków, o których mowa w pkt 1 i 2, pod warunkiem że:

- a) będą stanowić własność kredytobiorcy i będą przez niego wykorzystywane wyłącznie w podregionie, w którym zrealizowana została inwestycja finansowana kredytem technologicznym, przez okres co najmniej 5 lat od dnia zakończenia inwestycji,
- b) zostały nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych,
- c) podlegają amortyzacji zgodnie z przepisami podatkowymi.

Art. 7. Umorzenie następuje pod warunkiem, że kredytobiorca nie zalega z zapłatą podatków oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Art. 8. Umorzenie następuje pod warunkiem, że kredytobiorca przedłoży następujące dokumenty:

- 1) faktury dokumentujące wydatki, o których mowa w art. 6 ust. 8;
- 2) faktury dokumentujące sprzedaż towarów lub usług powstałych w wyniku inwestycji finansowanej kredytem technologicznym odpowiednio za okres od zakończenia tej

inwestycji do dnia umorzenia lub okres od dnia ostatniego umorzenia do dnia kolejnego umorzenia;

- 3) opinię sporządzoną przez jednostkę naukową, której zakres działania związany jest z inwestycją finansowaną kredytem technologicznym, potwierdzającą niezbędność poniesienia w celu realizacji tej inwestycji wydatków, o których mowa w art. 6 ust. 8;
- 4) informację o pomocy publicznej udzielonej na realizację inwestycji finansowanej kredytem technologicznym odpowiednio za okres do dnia pierwszego umorzenia lub okres od dnia ostatniego umorzenia do dnia kolejnego umorzenia;
- 5) zobowiązanie, że działalność gospodarcza związana z inwestycją finansowaną kredytem technologicznym będzie prowadzona przez co najmniej 5 lat od dnia jej zakończenia, pod rygorem zwrotu umorzonych kwoty kredytu technologicznego;
- 6) zaświadczenie wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego o niezaleganiu z zapłatą podatków odpowiednio za okres od zakończenia tej inwestycji do dnia umorzenia lub okres od dnia ostatniego umorzenia do dnia kolejnego umorzenia;
- 7) zaświadczenie miejscowo właściwego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu z zapłatą składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne odpowiednio za okres od zakończenia tej inwestycji do dnia umorzenia lub okres od dnia ostatniego umorzenia do dnia kolejnego umorzenia.

Art. 9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do udzielania kredytu technologicznego oraz czynności związanych z wykonywaniem umowy kredytu technologicznego, w tym do ustanawiania

zabezpieczeń, stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 3

Fundusz Kredytu Technologicznego

Art. 10. 1. W Banku Gospodarstwa Krajowego tworzy się Fundusz Kredytu Technologicznego, zwany dalej „Funduszem”.

2. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Bankowego, dostosuje, w drodze rozporządzenia, statut Banku Gospodarstwa Krajowego do przepisów ustawy, biorąc pod uwagę zasady tworzenia i wykorzystywania Funduszu.

Art. 11. 1. Na Fundusz składają się:

- 1) dotacje celowe z budżetu państwa określone corocznie w ustawie budżetowej;
- 2) spłaty rat kapitałowych kredytów technologicznych;
- 3) prowizje za udzielanie kredytów technologicznych;
- 4) odsetki od udzielonych kredytów technologicznych;
- 5) odsetki od lokat środków Funduszu w bankach;
- 6) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
- 7) inne wpływy.

2. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) udzielanie kredytów technologicznych;
- 2) pokrywanie kosztów funkcjonowania Funduszu.

Art. 12. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego wyodrębnia w swoim planie finansowym plan finansowy Funduszu opracowany w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

2. Plan finansowy Funduszu określa co najmniej:

- 1) łączną kwotę, która może być przeznaczona na udzielanie kredytów technologicznych w danym roku;
- 2) łączną wysokość kwoty, do której przewiduje się umorzenia kredytów technologicznych;
- 3) przewidywane dochody i koszty.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego sporządza dla Funduszu odrębne sprawozdanie finansowe oraz rachunek zysków i strat.

4. Bank Gospodarstwa Krajowego składa ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, w terminie do końca miesiąca następującego po każdym kwartale, sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu.

Rozdział 4

Status centrum badawczo-rozwojowego

Art. 13. 1. Przedsiębiorca mający osobowość prawną, niebędący jednostką badawczo-rozwojową, może uzyskać status centrum badawczo-rozwojowego.

2. Status centrum badawczo-rozwojowego może uzyskać przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1:

- 1) którego przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za rok obrotowy poprzedzający rok złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6, wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 800 000 euro przeliczaną według średniego

kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roku obrotowego poprzedzającego rok złożenia wniosku;

- 2) którego przychody netto ze sprzedaży wytworzonych przez siebie wyników badań lub prac rozwojowych stanowią co najmniej 50% przychodów określonych w pkt 1;
- 3) który nie zalega z zapłatą podatków, składek na ubezpieczenie społeczne i składek na ubezpieczenie zdrowotne.

3. Kryteria, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, ustala się w oparciu o zbadane i pozytywnie zaopiniowane przez biegłego rewidenta oraz zatwierdzone przez organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe za rok obrotowy poprzedzający rok złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6.

4. Organem uprawnionym do nadawania statusu centrum badawczo-rozwojowego jest minister właściwy do spraw gospodarki.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki nadaje status centrum badawczo-rozwojowego, w drodze decyzji administracyjnej, po zasięgnięciu opinii:

- 1) ministra właściwego do spraw nauki, w zakresie zgodności z kierunkami polityki naukowej, naukowo-technologicznej i innowacyjnej państwa oraz w zakresie, o którym mowa w ust. 6 pkt 6;
- 2) ministra właściwego ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę, w zakresie zgodności z priorytetowymi kierunkami prowadzenia badań i prac rozwojowych;
- 3) odpowiednio wójta, burmistrza, prezydenta miasta, właściwych ze względu na miejsce wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę ubiegającego się o nadanie statusu centrum badawczo-rozwojowego.

6. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, ubiegający się o nadanie statusu centrum badawczo-rozwojowego składa wniosek do ministra właściwego do spraw gospodarki. Wniosek powinien zawierać:

- 1) firmę, siedzibę i adres przedsiębiorcy;
- 2) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) statystyczny numer identyfikacyjny REGON;
- 5) dane dotyczące przychodów netto, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2;
- 6) opis badań lub prac rozwojowych prowadzonych przez przedsiębiorcę, w tym opis zadań badawczo-rozwojowych zrealizowanych w ostatnim roku obrotowym oraz ich wyników, a także wykaz uzyskanych akredytacji, patentów lub zastosowań w praktyce.

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 6, przedsiębiorca jest obowiązany dołączyć następujące dokumenty:

- 1) aktualny odpis z rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 2) decyzję o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) decyzję o nadaniu statystycznego numeru identyfikacyjnego REGON;
- 4) zatwierdzone na podstawie odrębnych przepisów sprawozdanie finansowe przedsiębiorcy za rok obrotowy poprzedzający złożenie wniosku wraz z wyszczególnieniem przychodów netto z tytułu sprzedaży badań lub prac rozwojowych;
- 5) raport z badania sprawozdania finansowego, o którym mowa w pkt 4, wraz z opinią biegłego rewidenta;

- 6) zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego o niezaleganiu z zapłatą podatków;
- 7) zaświadczenie miejscowo właściwego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu z zapłatą składek na ubezpieczenie społeczne i składek zdrowotnych;
- 8) zaświadczenie właściwego wójta, burmistrza, prezydenta miasta o niezaleganiu z zapłatą podatków i opłat lokalnych;
- 9) w przypadku spółki handlowej powstałej w wyniku komercjalizacji lub prywatyzacji jednostki badawczo-rozwojowej – informację o wysokości ulg podatkowych przysługujących tej jednostce badawczo-rozwojowej w ostatnim roku obrotowym jej działalności.

Art. 14. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, nadania przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 13 ust. 1, statusu centrum badawczo-rozwojowego w przypadku gdy przedsiębiorca ten nie spełnia warunków, o których mowa w art. 13 ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki może odmówić nadania przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 13 ust. 1, statusu centrum badawczo-rozwojowego w przypadku negatywnej opinii, o której mowa w art. 13 ust. 5 pkt 1, 2 lub 3.

Art. 15. Przedsiębiorca, który uzyskał status centrum badawczo-rozwojowego, jest obowiązany złożyć ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok sprawozdawczy:

- 1) dokumenty, o których mowa w art. 13 ust. 7 pkt 4-8,
- 2) opis badań lub prac rozwojowych prowadzonych przez przedsiębiorcę, w tym opis zadań badawczo-rozwojowych

zrealizowanych w ostatnim roku obrotowym oraz ich wyników, a także wykaz uzyskanych akredytacji, patentów lub zastosowań w praktyce.

Art. 16. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o pozbawieniu przedsiębiorcy statusu centrum badawczo-rozwojowego, w przypadku gdy:

- 1) analiza dokumentów złożonych na podstawie art. 15 wykaże, że przedsiębiorca ten nie spełnia warunków, o których mowa w art. 13 ust. 2;
- 2) przedsiębiorca nie spełni obowiązku, o którym mowa w art. 15.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikaty o wydanych decyzjach w sprawie nadania i pozbawienia przedsiębiorcy statusu centrum badawczo-rozwojowego.

Art. 17. Przedsiębiorca posiadający status centrum badawczo-rozwojowego jest zwolniony z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów wykorzystywanych do prowadzenia badań i prac rozwojowych.

Art. 18. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 19. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z późn. zm.⁴⁾) w art.12 w ust. 2 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych uchyla się art. 74.

Art. 21. W ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 2 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) współpraca z otoczeniem gospodarczym uczelni, w szczególności przez odpłatne lub nieodpłatne przekazywanie wyników badań i prac rozwojowych przedsiębiorstwom, i szerzenie idei przedsiębiorczości w środowisku akademickim.”;

2) w art. 3 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Uczelnie mogą prowadzić akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii, o których mowa w art. 68a.”;

3) w art. 48 w ust. 1 dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) wyrażenie zgody na utworzenie akademickiego inkubatora przedsiębiorczości oraz centrum transferu technologii, o których mowa w art. 68a.”;

4) po art. 68 dodaje się art. 68a w brzmieniu:

„Art. 68a 1. Uczelnia może posiadać ogólnouczelnianą jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność usługową, szkoleniową lub naukową, której zadaniem jest propagowanie i wspieranie przedsiębiorczości w środowisku akademickim uczelni oraz otoczeniu gospodarczym,

zwaną dalej „akademickim inkubatorem przedsiębiorczości”.

2. Akademicki inkubator przedsiębiorczości powołany jest do wsparcia działalności gospodarczej środowiska akademickiego lub pracowników uczelni i studentów będących przedsiębiorcami.
3. Akademicki inkubator przedsiębiorczości działający w formie jednostki ogólnouczelnianej funkcjonuje w oparciu o regulamin zatwierdzony przez senat uczelni.
4. Uczelnia może posiadać ogólnouczelnianą jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność usługową, szkoleniową lub naukową, której zadaniem jest przekazywanie lub sprzedaż wyników badań i prac rozwojowych przedsiębiorcom, zwaną dalej „centrum transferu technologii”.
5. Centrum transferu technologii jest powołane dla lepszego wykorzystania potencjału intelektualnego i technicznego uczelni oraz lepszego wykorzystania wyników badań i prac rozwojowych w gospodarce.
6. Centrum transferu technologii działające w formie jednostki ogólnouczelnianej funkcjonuje w oparciu o regulamin zatwierdzony przez senat uczelni.
7. W jednostkach ogólnouczelnianych, o których mowa w art. 3 ust. 7, tworzy się odpowiednio Radę akademickiego inkubatora przedsiębiorczości oraz Radę centrum transferu techno-

logii, których skład i kompetencje są określone odpowiednio w ich regulaminach.

8. Dyrektora jednostek ogólnouczeniowych, o których mowa w art. 3 ust. 7, powołuje rektor, po zasięgnięciu opinii senatu, spośród kandydatów przedstawionych przez rady, o których mowa w ust. 7.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84, z późn. zm.⁶⁾) w art. 7 w ust. 2 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

- „5a) przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zajętych na cele prowadzonych badań i prac rozwojowych,”.

Art. 23. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5a dodaje się pkt 17 i 18 w brzmieniu:

- „17) badaniach i pracach rozwojowych – oznacza to badania i prace rozwojowe w rozumieniu ustawy z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej,
- 18) nowych technologiach – oznacza to nowe technologie w rozumieniu ustawy z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej.”;

- 2) w art. 14 w ust. 3 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

- „6a) kwot stanowiących równowartość umorzonych kredytów technologicznych, o których mowa w ustawie z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej,”;

3) w art. 22 dodaje się ust. 14 w brzmieniu:

„14. Przepisów ust. 5 i 6 można nie stosować do kosztów uzyskania przychodów poniesionych na badania i prace rozwojowe.”;

4) w art. 22m w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) od poniesionych kosztów zakończonych prac rozwojowych – 12 miesięcy.”;

5) po art. 26b dodaje się art. 26c-26d w brzmieniu:

„Art. 26c. 1. Od podstawy opodatkowania, obliczonej zgodnie z art. 26, odlicza się wydatki poniesione na zakup nowych technologii od jednostek naukowych oraz centrów badawczo-rozwojowych w rozumieniu ustawy z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej, zwane dalej „wydatkami na nowe technologie”, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5 oraz art. 26d.

2. Jeżeli w wyniku transakcji pomiędzy podatnikiem a podmiotem powiązaniem z tym podatnikiem w rozumieniu art. 25, wydatki dokonywane przez podatnika przekraczają kwotę, którą podatnik i ten podmiot powiązany uzgodniliby bez tych powiązań, odliczeniu podlega ta ostatnia kwota.

3. Odliczeniu od podstawy opodatkowania podlegają wydatki faktycznie poniesione, niezwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług – jeżeli podatek ten podlega odliczeniu od należnego podatku od towarów i usług.

4. Kwota wydatków podlegających odliczeniu od podstawy opodatkowania nie może przekroczyć:
 - 1) 50% wydatków na nowe technologie poniesionych przez podatnika będącego mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, albo
 - 2) 30% wydatków na nowe technologie poniesionych przez podatnika niebędącego mikroprzedsiębiorcą, małym ani średnim przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.
5. Odliczenia, o którym mowa w ust. 1, można dokonać za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki, lub w ciągu najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu lat podatkowych.

Art. 26d. 1. Prawo do odliczenia, o którym mowa w art. 26c ust. 1, nie przysługuje podatnikom, którzy korzystają ze zwolnień od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 63a.

2. Podatnicy tracą prawo do odliczeń, o których mowa w art. 26c ust. 1, jeżeli przed upływem trzech lat od końca roku podatkowego, w którym skorzystali w całości lub w części z tych odliczeń:
 - 1) przeniosą w jakiejkolwiek formie własność lub prawa do korzystania z nowych

technologii, z którymi związane były odliczenia od podstawy opodatkowania; nie dotyczy to przeniesienia własności lub prawa do korzystania w wyniku przekształcenia formy prawnej oraz łączenia lub podziału dotychczasowych podmiotów gospodarczych – dokonywanych na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych, albo

- 2) zostanie ogłoszona ich upadłość, lub zostaną postawieni w stan likwidacji, albo
 - 3) otrzymają zwrot wydatków na nowe technologie w jakiegokolwiek formie; w tym przypadku kwotę odliczeń zmniejsza się proporcjonalnie do udziału kwoty zwróconych wydatków w ich ogólnej kwocie.
3. W razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 2, podatnicy są obowiązani do zwiększenia podstawy opodatkowania o kwotę dokonanych odliczeń, do których utracili prawo, a w razie poniesienia straty – do jej zmniejszenia o tę kwotę, w rozliczeniu za miesiąc, w którym utracili prawo do odliczeń, a gdy utrata prawa wystąpi w ostatnim miesiącu roku podatkowego – w rocznym rozliczeniu podatku.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4a dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:

- „7) badaniach i pracach rozwojowych – oznacza to badania i prace rozwojowe w rozumieniu ustawy z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej,
 - 8) nowych technologiach – oznacza to nowe technologie w rozumieniu ustawy z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej.”;
- 2) w art. 12 w ust. 4 po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
- „8a) kwot stanowiących równowartość umorzonych kredytów technologicznych, o których mowa w ustawie z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej,”;
- 3) w art. 15:
- a) w ust. 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 4a”,
 - b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Koszty uzyskania przychodu poniesione na badania i prace rozwojowe mogą być potrącane w roku podatkowym, w którym zostały faktycznie poniesione.”;
- 4) w art. 16m w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) od poniesionych kosztów zakończonych prac rozwojowych – 12 miesięcy,”;
- 5) w art. 17:
- a) w ust. 1 dodaje się pkt 39 i 40 w brzmieniu:
„39) dochody podatników o statusie centrum badawczo-rozwojowego, o którym mowa w ustawie z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej, osiągnięte ze sprzedaży badań naukowych i prac rozwojowych, w części przeznaczonych na te cele,
40) dochody Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu odsetek od udzielonych kredytów technologicz-

nych i prowizji za udzielenie kredytu technologicznego, o którym mowa w ustawie z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej, pod warunkiem przeznaczenia tych dochodów na zasilenie Funduszu, o którym mowa w art. 10 powołanej ustawy.”,

b) w ust. 1c pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przedsiębiorstwach państwowych, spółdzielniach i spółkach,”;

6) po art. 18a dodaje się art. 18b-18c w brzmieniu:

„Art. 18b. 1. Od podstawy opodatkowania, obliczonej zgodnie z art. 18, odlicza się wydatki poniesione na zakup od jednostek naukowych oraz od centrów badawczo-rozwojowych, o których mowa w ustawie z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej, nowych technologii, zwane dalej „wydatkami na nowe technologie”.

2. Jeżeli w wyniku transakcji pomiędzy podatnikiem a podmiotem powiązaniem z tym podatnikiem w rozumieniu art. 11, wydatki dokonywane przez podatnika przekraczają kwotę, którą podatnik i ten podmiot powiązany uzgodniliby bez tych powiązań, odliczeniu podlega ta ostatnia kwota.

3. Odliczeniu od podstawy opodatkowania podlegają wydatki faktycznie poniesione, nie zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług – jeżeli podatek ten podlega odliczeniu od należnego podatku od towarów

i usług, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5 oraz art. 18c.

4. Kwota wydatków podlegających odliczeniu od podstawy opodatkowania nie może przekroczyć:
 - 1) 50% wydatków na nowe technologie poniesionych przez podatnika będącego mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, albo
 - 2) 30% wydatków na nowe technologie poniesionych przez podatnika nie będącego mikroprzedsiębiorcą, małym ani średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.
5. Odliczenia, o którym mowa w ust. 1, można dokonać za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki, lub w ciągu najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu lat podatkowych.

Art. 18c. 1. Prawo do odliczenia, o którym mowa w art. 18b ust. 1, nie przysługuje podatnikom, którzy korzystają ze zwolnień od podatku dochodowego na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 34.

2. Podatnicy tracą prawo do odliczeń, o których mowa w art. 18b ust. 1, jeżeli przed upływem trzech lat od końca roku podatkowego, w którym skorzystali w całości lub w części z tych odliczeń:

- 1) przeniosą w jakiegokolwiek formie własność lub prawa do korzystania z nowych technologii, z którymi związane były odliczenia od podstawy opodatkowania; nie dotyczy to przeniesienia własności lub prawa do korzystania w wyniku przekształcenia formy prawnej oraz łączenia lub podziału dotychczasowych podmiotów gospodarczych – dokonywanych na podstawie przepisów o przedsiębiorstwach państwowych, o komercjalizacji i prywatyzacji, Kodeksu spółek handlowych, Prawa spółdzielczego, albo
 - 2) zostanie ogłoszona ich upadłość, lub zostaną postawieni w stan likwidacji, z wyjątkiem likwidacji w wyniku prywatyzacji określonych w przepisach o komercjalizacji i prywatyzacji, albo
 - 3) otrzymają zwrot wydatków na nowe technologie w jakiegokolwiek formie; w tym przypadku kwotę odliczeń zmniejsza się proporcjonalnie do udziału kwoty zwróconych wydatków w ich ogólnej kwocie.
3. W razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 2, podatnicy są obowiązani do zwiększenia podstawy opodatkowania o kwotę dokonanych odliczeń, do których utracili prawo, a w razie poniesienia straty – do jej zmniejszenia o tę kwotę, w rozliczeniu za miesiąc, w którym utracili prawo do odliczeń, a gdy utrata prawa wystąpi w ostatnim miesiącu roku podatkowego – w rocznym rozliczeniu podatku.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 9, poz.131, z późn. zm.⁹⁾) w art. 14 po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:

„3c. Nie nalicza się obowiązkowej opłaty rocznej od aktywów Funduszu Kredytu Technologicznego utworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Uczelnia zawodowa może współpracować z otoczeniem gospodarczym, w szczególności przez odpłatne lub nieodpłatne przekazywanie wyników badań i prac rozwojowych przedsiębiorcom oraz szerzenie przedsiębiorczości w środowisku uczelnianym.

5. W celu lepszego wykorzystania potencjału intelektualnego i technicznego uczelni oraz transferu wyników badań i prac rozwojowych do gospodarki, uczelnie mogą prowadzić akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii, o których mowa w art. 44 ust. 2b.”;

2) w art. 33 dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) wyrażanie zgody, po zasięgnięciu opinii senatu, na utworzenie akademickiego inkubatora przedsiębiorczości oraz centrum transferu technologii, o którym mowa w art. 44 ust. 2b.”;

3) w art. 35 dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) opiniowanie utworzenia akademickiego inkubatora przedsiębiorczości oraz centrum transferu technologii, o którym mowa w art. 44 ust. 2b.”;

4) w art. 44 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Uczelnia zawodowa może utworzyć akademicki inkubator przedsiębiorczości oraz centrum transferu technologii na zasadach i w trybie określonym w ustawie o szkolnictwie wyższym.”.

Art. 27. W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. Nr 109, poz. 1158, z późn. zm.¹¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) działalności innowacyjnej”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Do zadań Agencji, o których mowa w ust. 1 pkt 4, należy w szczególności:

- 1) działanie na rzecz realizacji założeń polityki innowacyjnej państwa,
- 2) wspieranie i promocja przedsięwzięć, w tym programów, centralnych i regionalnych w zakresie rozwoju innowacyjności,
- 3) przygotowywanie i realizacja własnych programów działań wspierających działalność innowacyjną,
- 4) wspomaganie organów administracji rządowej i samorządowej w zbieraniu i przetwarzaniu danych o potrzebach gospodarki narodowej w zakresie innowacyjności,
- 5) wspieranie działalności instytucji otoczenia przedsiębiorstw działających na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki, takich jak: jednostki badawczo-rozwojowe, centra

badawczo-rozwojowe, centra transferu technologii, inkubatory przedsiębiorczości i parki technologiczne,

6) współpraca międzynarodowa w zakresie promocji i rozwoju innowacyjności.”;

2) w art. 6 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) świadczenie usług doradczych dla przedsiębiorców, bezrobotnych i podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego, innowacyjności, zatrudnienia lub rozwoju zasobów ludzkich, które nie działają dla zysku lub zysk przeznaczają na cele statutowe,”;

b) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) prowadzenie w ramach rejestru, o którym mowa w pkt 8, rejestru podmiotów działających na rzecz innowacyjności pod nazwą „Krajowa Sieć Innowacji”,”

c) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) promowanie podmiotów, o których mowa w pkt 8 oraz 8a, organizowanie współpracy między nimi oraz świadczenie na ich rzecz usług doradczych, szkoleniowych i informacyjnych,”

d) w pkt 10 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) wspomaganie działań określonych w pkt 1-6 oraz 11, prowadzonych przez inne podmioty,”

e) w pkt 10 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) wspomaganie inwestycji małych i średnich przedsiębiorców, w szczególności sprzyjających wzrostowi ich konkurencyjności i innowacyjności,”

f) w pkt 10 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) wzmacnianie potencjału podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego, innowacyjności, zatrudnienia lub rozwoju zasobów ludzkich.”,

g) dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) podejmowanie, wspieranie i finansowanie przedsięwzięć w zakresie transferu nowej technologii.”;

3) w art. 6b w ust. 1 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) podmiotom działającym na rzecz innowacyjności.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 i Nr 216, poz. 1826) w art. 7 w ust. 2 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego w odniesieniu do prowadzonych przez nich badań i prac rozwojowych na zasadach określonych w ustawie z dnia (...) o wspieraniu działalności innowacyjnej.”.

Art. 29. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535) w załączniku nr 4 skreśla się poz. 5.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 30. 1. Spółka handlowa powstała w wyniku komercjalizacji lub prywatyzacji jednostki badawczo-rozwojowej otrzymuje status centrum badawczo-rozwojowego na okres do dnia rozpatrzenia jej wniosku o nadanie tego statusu, bez konieczności zachowania warunków określonych w art. 13 ust. 2.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie pod warunkiem złożenia przez spółkę wniosku w terminie 6 miesięcy od dnia przekształcenia. W przypadku gdy wniosek nie zostanie uwzględniony, spółka jest obowiązana do zapłaty podatków, opłat należnych za okres zwolnienia w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie wniosku.

Art. 31. 1. Do jednostek organizacyjnych, które uzyskały status jednostki badawczo-rozwojowej na podstawie art. 74 ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu upływu okresu, na który nadany został status jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Do postępowań o udzielenie statusu jednostki badawczo-rozwojowej, wszczętych i niezakończonych do dnia 31 grudnia 2005 r. , stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 32. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r., z wyjątkiem przepisów art. 13-20, art. 22-24 i art. 28-30, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, ustawę z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych, ustawę z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, ustawę z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych, ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, ustawę z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym oraz ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. Dane dotyczące aktów prawa Unii Europejskiej ogłoszonych przed dniem 1 maja 2004 r., zamieszczone w niniejszej ustawie, dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1683 i Nr 240, poz. 2052.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276 oraz z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808.

- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 1994 r. Nr 1, poz. 3, z 1996 r. Nr 91, poz. 409, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 137, poz. 926, z 1998 r. Nr 108, poz. 681, z 2001 r. Nr 81, poz. 875, z 2002 r. Nr 200, poz. 1680 oraz z 2003 r. Nr 110, poz. 1039 i Nr 162, poz. 1568.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1314, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 103, poz. 1129, Nr 111, poz. 1193 i 1194 i Nr 126, poz. 1383, z 2002 r. Nr 4, poz. 33 i 34, Nr 150, poz. 1239, Nr 153, poz. 1271 i Nr 200, poz. 1683, z 2003 r. Nr 65, poz. 595, Nr 128, poz. 1176, Nr 137, poz. 1304 i Nr 213, poz. 2081 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206, Nr 152, poz. 1598 i Nr 179, poz. 1845.
- 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2002 r. Nr 200, poz. 1683, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 110, poz. 1039, Nr 188, poz. 1840, Nr 200, poz. 1953 i Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr 92, poz. 880 i 884, Nr 96, poz. 959 i Nr 123, poz. 1291.
- 7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691 i Nr 210, poz. 2135.
- 8) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 116, poz. 1203, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 171, poz. 1800 i Nr 210, poz. 2135.
- 9) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958, Nr 119, poz. 1252 i Nr 122, poz. 1316, z 2001 r. Nr 154, poz. 1802, z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 217, poz. 2124, Nr 223, poz. 2218 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 121, poz. 1262 i Nr 146, poz. 1546.
- 10) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1314, z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 4, poz. 33 i Nr 150, poz. 1239, z 2003 r. Nr 65, poz. 595, Nr 137, poz. 1304 i Nr 213, poz. 2081 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206 i Nr 152, poz. 1598.
- 11) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 66, poz. 596 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2004 r. Nr 145, poz. 1537.

UZASADNIENIE

1. Przedstawienie istniejącego stanu rzeczy w dziedzinie działalności innowacyjnej oraz wyjaśnienie potrzeby i celu wydania aktu

Analiza innowacyjności w Polsce

Konkurencyjność gospodarki jest sumą konkurencyjności pojedynczych przedsiębiorstw. Jak pokazują badania, konkurencyjność przedsiębiorstw w nowoczesnej gospodarce jest silnie uwarunkowana innowacyjnością, czyli umiejętnością opracowania i wdrożenia nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych, nowych produktów etc.

Podczas szczytu UE w Lizbonie, w marcu 2000 r., postawiono jako cel strategiczny, przekształcenie UE do 2010 r. w najbardziej konkurencyjną gospodarkę opartą na wiedzy, zdolną do utrzymania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, stworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy oraz zachowania spójności społecznej. W Strategii Lizbońskiej innowacyjność odgrywa zasadniczą rolę. Wyrazem tego jest uzupełnienie jej o tzw. cel barceloński – osiągnięcie przez kraje UE do 2010 r. średniego poziomu 3% PKB wydatków na badania i rozwój, przy udziale sektora prywatnego na poziomie 2/3. Jako członek UE Polska jest zobowiązana do realizacji Strategii Lizbońskiej uzupełnionej o cel przyjęty w Barcelonie.

Istnieje znaczny dystans dzielący polską gospodarkę od obecnego poziomu rozwoju krajów UE oraz celu określonego w Strategii Lizbońskiej. W Polsce w latach 1994-2002 udział nakładów finansowych ogółem na prace badawczo-rozwojowe w PKB systematycznie malał z 0,82% do 0,59%. Średnia wartość tego wskaźnika w UE wynosiła (w 2001 r.) 1,98%, a w wybranych krajach wynosiła: dla Szwecji – 4,27 % (2001 r.), Finlandii – 3,49% (2002 r.), dla Niemiec – 2,50% (w 2002 r.). Jednocześnie udział środków budżetowych w nakładach ogółem przeznaczonych na działalność

B+R wynosił w Polsce w 2002 r. 61,1% i był znacząco wyższy niż przeciętnie w krajach UE, w których wynosił 34,0% (2001 r.). Zjawisko to jest charakterystyczne dla krajów słabiej rozwiniętych.

Obecne wydatki na B+R w Polsce stanowią 0,59% PKB (2002 r.) (wskaźnik ten systematycznie malał z poziomu 0,72% (1998 r.), 0,67% (2000 r.), 0,65% (2001 r.), co stawia nasz kraj na jednej z ostatnich pozycji wśród „starych” i „nowych” członków UE. Konieczność podniesienia nakładów na tę sferę wynika nie tylko z obowiązku realizacji Strategii Lizbońskiej, ale przede wszystkim z potrzeby wzrostu konkurencyjności gospodarki, a tym samym potrzeby utrzymania wysokiego, stałego tempa wzrostu gospodarczego.

Oprócz skali wydatków ważna jest także ich struktura. Należy dążyć do jak największego udziału przedsiębiorstw w wydatkach na B+R (wg Strategii Lizbońskiej oczekiwana struktura to 65% wydatków prywatnych, 35% budżetowych), daje to bowiem gwarancje, że wyniki badań znajdują bezpośrednie zastosowanie w praktyce gospodarczej. Aby doprowadzić do powstania korzystniejszej struktury wydatków muszą być spełnione warunki, w których inwestycje przedsiębiorstw na podnoszenie innowacyjności będą promowane przez państwo, a sposób zorganizowania podmiotów sfery badawczo-rozwojowej i otoczenia przedsiębiorstw będzie sprzyjał współpracy z gospodarką.

W Narodowym Planie Rozwoju Polski na lata 2004-2006 założono wzrost nakładów na B+R do wartości 1,5% PKB do roku 2008. Wydaje się, że realizacja tego celu bez znacznego zwiększenia zainteresowania przedsiębiorstw możliwościami poprawy swojej pozycji konkurencyjnej dzięki wykorzystaniu wyników badań i rozwoju jest niezwykle trudna. W marcu 2004 r. rząd przyjął dokument „Strategia zwiększania nakładów na działalność B+R w celu osiągnięcia założeń Strategii Lizbońskiej” opracowany przez MNil przy współpracy Departamentu Innowacyjności MGIP. W dokumencie tym zaprezentowane są warianty wzrostu nakładów na działalność B+R do roku 2010 oraz narzędzia ich wzrostu. Pośród narzędzi wymienione

są również te objęte projektem ustawy o wspieraniu działalności innowacyjnej.

Poziom innowacyjności przedsiębiorstw przemysłowych w Polsce mierzony procentowym wskaźnikiem udziału przedsiębiorstw innowacyjnych w całej grupie badanych przedsiębiorstw nie był nigdy wysoki, a w ostatnich latach nastąpił jego drastyczny spadek z poziomu 37,6% w latach 1994-1996 do 16,9% dla okresu 1998-2000. Dla porównania w krajach UE wartość tego wskaźnika wynosi średnio około 51%, charakteryzuje się jednak znaczną rozpiętością: od 26% w Portugalii do 74% w Irlandii.

Podobnie jak w krajach UE, sektor usług rynkowych w Polsce jest znacznie mniej skłonny do wprowadzania innowacji niż sektor przemysłowy. W latach 1997-1999 udział przedsiębiorstw innowacyjnych w sektorze usług wynosił w Polsce 16%, podczas gdy w krajach UE w latach 1994-1996 udział ten wynosił średnio 41%.

W ostatnim okresie nastąpił również spadek udziału produkcji sprzedanej wyrobów nowych i zmodernizowanych w całości produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych (w cenach bieżących). Udział wyrobów nowych i zmodernizowanych (których produkcję uruchomiono w latach 1997-1999) w sprzedaży całkowitej wynosił w 1999 r. 21,3%, a w 2000 r. spadł do 16,4% dla produkcji uruchomionej w okresie 1998-2000.

Polski przemysł ma jeden z najniższych w Europie wskaźników nowoczesności, a większość małych i średnich przedsiębiorstw innowacyjnych powstających w ostatnich latach nie zajmuje się produkcją w sferze zaawansowanych technologii lub nowoczesnymi usługami. Stawia to polskie przedsiębiorstwa w gorszej pozycji w walce konkurencyjnej na poszczególnych rynkach. Nie spełniają one warunków niezbędnych do uzyskiwania przewagi konkurencyjnej, którą osiąga się przez kreowanie produktów wytwarzanych przy zastosowaniu nowoczesnych technologii, wytwarzanie produktów wysokiej jakości popartej odpowiednimi certyfikatami, rozwój

systemów logistycznych i dystrybucyjnych zapewniających szybki dostęp do klienta oraz do surowców, materiałów, podzespołów, itp.

Innowacyjność polskich przedsiębiorstw przemysłowych oceniana wg stopnia nowości wprowadzanych innowacji (skala światowa, krajowa lub danego przedsiębiorstwa) jest również niska w porównaniu do krajów UE. W Polsce w latach 1995-1999 udział przedsiębiorstw, które wprowadziły nowości w skali świata (a więc kształtujące nowe rynki) stanowił zaledwie 1,9% badanych przedsiębiorstw. Dla 14% firm były to nowości w skali kraju, pozostałe to nowości o charakterze lokalnym. Przemysł zaawansowanych technologii w Polsce jest stosunkowo niewielki w skali całej gospodarki. Wg badań z 2000 r. oszacowano, że istnieje ok. 800 przedsiębiorstw opartych na zaawansowanych technologiach. Odsetek powstających przedsiębiorstw, opartych o zaawansowane technologie, jest również niepokojąco niski.

Małe i średnie przedsiębiorstwa działające w Polsce odczuwają dużo trudności, a czasami wręcz nie są w stanie wprowadzać rozwiązań innowacyjnych. Bariera ta przede wszystkim związana jest z wysokimi kosztami opracowania i wdrożenia innowacji, znacznie przekraczającymi możliwości kapitałowe większości przedsiębiorców. Brak w Polsce rozwiniętej infrastruktury wspierającej komercjalizację wyników prac badawczo-rozwojowych w tym funduszy ryzyka opartych na publiczno-prywatnym kapitale, powoduje, że inwestowanie w nowe technologie jest rzadko podejmowane przez przedsiębiorców.

Rozwój innowacyjności polskiej gospodarki jest w dużym stopniu uzależniony od współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a sferą naukowo-badawczą, a także od dostosowania tego zaplecza do potrzeb gospodarki. Według przeprowadzonych w roku 2001 badań 90% przedsiębiorstw nie współpracuje ze sferą badawczo-rozwojową. Świadczy to o słabych powiązaniach nauki i sfery badawczo-rozwojowej z gospodarką.

Bilans płatniczy Polski w dziedzinie techniki odbiega znacząco od wyników osiąganych przez kraje wysoko rozwinięte. Wskaźnik określany „stopniem pokrycia” (przychody/rozchody) w latach 1995 – 2000 malał z 0,99 do 0,15, zaś w roku 2001 wzrósł do poziomu 0,22. Taki poziom wskaźnika pokrycia wskazuje na niską konkurencyjność polskiej oferty w zakresie technologii niematerialnych (sprzedaż patentów, know-how, umowy licencyjne, prawa do wzorów użytkowych, przemysłowych i znaków towarowych, usługi techniczne i B+R), przy równoczesnej znaczącej ich absorpcji z zagranicy. W 1999 r. wielkość tego wskaźnika w krajach UE kształtowała się na poziomie 0,80 (w Polsce – 0,19). Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w Wielkiej Brytanii – 1,91. Natomiast najniższą jego wartość odnotowano w Hiszpanii – 0,18 i Irlandii – 0,06.

Obecnie obowiązujące w Polsce przepisy podatkowe zniechęcają przedsiębiorców do inwestowania w badania. Do każdej złotówki wydanej na B+R przedsiębiorca dopłaca średnio 28 groszy w postaci danin publicznych. Także sposób zorganizowania sfery badawczo-rozwojowej, która w zdecydowanej większości składa się z państwowych podmiotów, jest niedostosowany do wymagań współczesnego wolnego rynku.

Wydaje się, że przyczyn niskich nakładów na B+R należy szukać przede wszystkim w polityce innowacyjnej i stosowanych instrumentach. Jedną z możliwości wspierania innowacyjności jest zwiększenie środków finansowych, które mogą być wykorzystane na ten cel w przedsiębiorstwach. Władze publiczne mają do dyspozycji dwie grupy instrumentów w tym zakresie:

- 1) granty (dotacje na wspieranie innowacyjności),
- 2) instrumenty podatkowe.

Warto zaznaczyć, że instrumenty podatkowe pozwalają samym przedsiębiorstwom ocenić, jakie działania innowacyjne dają największe szanse na odniesienie sukcesu gospodarczego, podczas, gdy system grantów

koncentruje się na priorytetach określanych, często arbitralnie, przez władze publiczne lub wręcz pojedynczych urzędników.

Również instrumenty wspierania innowacyjności, proponowane w sektorowych programach operacyjnych mają charakter dotacji i obejmują stosunkowo niewielką grupę przedsiębiorców, posiadających odpowiedni potencjał intelektualny i umiejętności umożliwiające przygotowanie specjalnej dokumentacji wymaganej w procedurach funduszy strukturalnych. Należy także zwrócić uwagę, że dzięki funduszom strukturalnym możliwy będzie znaczny wzrost nakładów ze środków publicznych, co może zachwiać i tak niekorzystną strukturę nakładów na B+R w zakresie udziału środków przedsiębiorstw w finansowaniu tej działalności.

W poprzednich latach przez krótki okres czasu funkcjonowały w Polsce zachęty w postaci ulg podatkowych, zostały one jednak wycofane. Wydaje się, że obserwowane w późniejszym okresie obniżenie nakładów na B+R w przemyśle może wiązać się z tą decyzją.

Polska polityka innowacyjna i stosowane przez nią instrumenty nie motywują przedsiębiorstw do inwestowania w badania i rozwój. Z badań dokonanych na zlecenie Komisji Europejskiej wynika, że tylko gospodarki o dużym stopniu innowacyjności, takie jak Finlandia, Szwecja czy Niemcy preferują stosowanie dotacji, wychodząc z założenia, że wysoki obecnie poziom wydatków na innowacyjność czyniłby stosowanie instrumentów fiskalnych zbyt kosztownym. Kraje te nastawiają się raczej na programy grantów dla wybranych przemysłów lub technologii przyszłości. Odmienne podejście cechuje kraje o stosunkowo niskich nakładach na innowacyjność, takie jak np. Portugalia czy Hiszpania.

Z przeprowadzonych przez Departament Innowacyjności MGIP analiz wynika, że Polska należy do krajów o najbardziej niekorzystnym, najwyższym indeksie B¹⁾, co jest spowodowane niekorzystnymi regulacjami prawnymi dotyczącymi zasad rozliczania prac badawczo-rozwojowych.

¹⁾ Indeks B – wskaźnik nazywany „indeksem hojności podatkowej B” stosowany przez OECD do porównania przyjazności fiskalnej poszczególnych krajów.

Aktualnie obowiązujące regulacje podatkowe w zakresie B+R

W Polsce opodatkowanie działalności B+R przedsiębiorstw będących osobami prawnymi reguluje ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Regulacje w niej zawarte dotyczą między innymi:

- 1) kwalifikacji wydatków na B+R jako kosztów podatkowych,
- 2) zasad rozliczania wybranych kosztów podatkowych,
- 3) okresu rozliczania strat.

Ponadto, niektóre rozwiązania w zakresie prawa upadłościowego, mają poważny wpływ na sytuację związaną z prowadzeniem działalności B+R. Przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych utrudniają mobilizację środków na działalność B+R. Natomiast ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535) reguluje zwolnienia od podatku VAT usług naukowo-badawczych, w szczególności:

- art. 43 ust. 1 pkt 1 – określa grupy usług i towarów zwolnionych z podatku VAT (odwołanie do załącznika nr 4 do ustawy)
- art. 88 ust. 1 pkt 2 – obniżenia kwoty lub zwrotu różnicy podatku należnego nie stosuje się do nabywanych przez podatnika

- 1) towarów i usług, jeżeli wydatki na ich nabycie nie mogłyby być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, z wyjątkiem przypadków, gdy brak możliwości zaliczenia tych wydatków do kosztów uzyskania przychodów pozostaje w bezpośrednim związku ze zwolnieniem od podatku dochodowego;

Usługi naukowo-badawcze zostały wyłączone z opodatkowania podatkiem VAT, w brzmieniu:

Wykaz usług, zwolnionych od podatku

Poz.	Symbol PKWiU	Nazwa usługi (grupy usług)
5	73	Usługi naukowo-badawcze

Kwalifikacja wydatków na B+R jako kosztów podatkowych

Według ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych wydatki na prace B+R traktowane są różnie w zależności od efektu końcowego tych prac. W przypadku zakończenia prac niepowodzeniem wydatki mogą być zaliczane w koszty natychmiast, a w przypadku zakończenia prac B+R sukcesem muszą podlegać amortyzacji.

Art. 16b ust. 2 pkt 3 w/w ustawy przewiduje, że (...)

„2. Amortyzacji podlegają również, (...), niezależnie od przewidywanego okresu używania:

- 2) koszty prac rozwojowych zakończonych wynikiem pozytywnym, które mogą być wykorzystane na potrzeby działalności gospodarczej podatnika, jeżeli:
 - a) produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone, oraz
 - b) techniczna przydatność produktu lub technologii została przez podatnika odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie podatnik podjął decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii, oraz
 - c) z dokumentacji dotyczącej prac rozwojowych wynika, że koszty prac rozwojowych zostaną pokryte spodziewanymi przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii.”.

Ponadto, w artykule 16m ust.1 pkt 3 oraz ust. 3, określa się okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych na okres nie krótszy niż 36 miesięcy, co oznacza możliwość zastosowania 33,3% rocznej stawki amortyzacyjnej przy amortyzacji proporcjonalnej.

Skutki rozwiązań fiskalnych dla działalności innowacyjnej przedsiębiorstw

Prowadzenie działalności B+R wiąże się często z koniecznością dokonywania wieloletnich wydatków i ponoszeniem strat. Polskie przepisy umożliwiają rozliczenie strat w ciągu kolejnych 5 lat, zaś w Czechach okres ten wynosi 7 lat. Natomiast w USA przepisy podatkowe umożliwiają rozliczanie strat przez okres 20 lat. W Australii, w Niemczech, w Szwecji i w Wielkiej Brytanii w ogóle nie obowiązują ograniczenia w zakresie odliczania strat.

Polskie przepisy nie zachęcają więc do lokowania inwestycji opartych na długoletnich badaniach i rozwoju w Polsce.

Do porównania przyjazności fiskalnej poszczególnych krajów zastosować można wskaźnik nazywany „indeksem hojności podatkowej B” stosowany przez OECD, który określony jest w następujący sposób:

$$B = \frac{1-a}{1-t}, \text{ gdzie:}$$

a – wartość procentowa ulgi podatkowej na B+R w stosunku do wartości nakładu na B+R wynoszącego 1 PLN,

t – stopa podatkowa w podatku CIT.

W sytuacji, w której nakłady na B+R wlicza się natychmiast w koszty, a wartość jest równa stopie podatkowej t, wartość indeksu B wynosi 1. W takim przypadku 100% kosztów B+R ponosi firma. Jeżeli wartość

indeksu B wynosi 0,90 to 90% kosztów B+R pokrywa firma, a 10% rząd. Jeżeli wskaźnik B wyniesie 1,20 oznacza to, że firma do każdego złotego nakładów na B+R musi dopłacać rządowi 20 groszy w formie podatków.

W wymienionych wyżej krajach stosujących systemy dotacji i grantów, indeks mierzący przyjazność podatkową należy do najwyższych w Unii Europejskiej, natomiast druga grupa to kraje o najbardziej przyjaznych dla innowacyjności systemach podatkowych²⁾.

Poniżej przedstawiono oszacowanie wskaźnika B w różnych sytuacjach praktycznych w Polsce:

- 1) jeżeli B+R jest działalnością podstawową firmy wliczaną w koszty uzyskania przychodu (następuje sprzedaż wyników B+R innej jednostce), to w roku 2003 wartość wskaźnika $B=1$, co oznacza, że system podatkowy jest neutralny. Podobny wynik uzyskamy w roku 2004 przy $t = 0,19$,
- 2) jeżeli B+R jest działalnością opłacaną z zysku po opodatkowaniu, nie jest raktowana jako koszt uzyskania przychodu. Sytuacja ta dotyczy firm produkcyjnych, które prowadzą działalność B+R związaną z np. modernizacją produktów aż do czasu, gdy nie uzyskają wpływu ze sprzedaży zmodernizowanych wyrobów, to w roku 2003 wartość wskaźnika $B=1,3699$. Oznacza to, że firma musi dopłacać do każdego złotego wydatków na B+R 36,99 groszy w formie podatków,
- 3) natomiast w roku 2004 wartość wskaźnika wynosi $B=1,2381$ co oznacza, że w 2004 r. do każdego 1 PLN wydatków na B+R firma będzie musiała dopłacać 23,81 groszy, a więc o 13,18 groszy mniej niż w 2003 r.

Tak więc sama obniżka stopy podatkowej t wpływa na obniżenie ciężaru podatkowego związanego z prowadzeniem działalności B+R,

²⁾ B-Index wynosił w latach 2001-2002 odpowiednio: w Szwecji – 1,015; w Finlandii – 1,010, w Niemczech – 1,025; w Portugalii – 0,665, w Hiszpanii – 0,559. Por. Tax Incentives for Research and Development: Trends and Issues. OECD 2003 s. 34

- 4) koszty rozwojowe amortyzowane są w ciągu 3 lat pod warunkiem pomyślnego wdrożenia (obecna ustawa CIT). Koszty B+R są wliczane w koszty, natomiast w 2 i 3 roku trzeba je dyskontować stopą procentową „r”. W takim przypadku przyjmując w 2003 roku $t=0,27$ i $r = 8\%$ wartość wskaźnika $B=1,0256$, czyli do każdego złotego wydatków rozwojowych firma dopłaca 2, 65 grosza. Przyjmując zaś na 2004 r. $t=0,19$ i $r=8\%$ uzyskujemy $B=1,0170$, czyli do każdego 1 PLN wydatków rozwojowych firma dopłaci 1,70 grosza.

Wyniki te nie są radykalnie złe, nie zawierają jednak żadnych preferencji. W przypadku wzrostu stopy procentowej wyniki te mogą ulec znacznemu pogorszeniu.

Uzyskane wielkości warto porównać z danymi dla innych krajów OECD. Porównanie zamieszczono poniżej:

Tab. Wskaźnik hojności podatkowej B w wybranych krajach OECD oraz symulacje polskich sytuacji praktycznych

Kraj – sposób zaliczania B+R	Mała firma 1999-2000	Mała firma 2001-2002
Dania	0,871	0,893
Francja	0,915	0,939
Niemcy	1,041	1,025
Grecja	1,015	1,015

Portugalia	0,850	0,665
Hiszpania	0,687	0,559
Włochy	0,552	0,557
Wielka Brytania	0,888	0,894
USA	0,934	0,934
Polska 2004 100% z zysku po opodatkowaniu	1,2389	
Polska 2004 100% amortyzowane w ciągu 3 lat	1,0170	

Źródło: OECD oraz obliczenia IBNDiPP.

Uzyskane wyniki wskazują, że polskie przepisy podatkowe wywołują relatywnie mniej korzystne skutki dla przedsiębiorców niż uzyskane średnie wyniki dla krajów OECD. Być może w tym tkwi przyczyna niskich nakładów polskich przedsiębiorstw na B+R. Należy jednak dodatkowo zauważyć, że niektóre kraje jak np. Niemcy preferują przyznawanie bezpośrednich grantów (niż stosowanie instrumentów fiskalnych) przeznaczając jednak na to znaczne kwoty. Instrumenty grantowe nie zostały uwzględnione w powyższych wskaźnikach.

Cel wydania aktu

Celem głównym proponowanej ustawy o wspieraniu działalności innowacyjnej jest:

wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki przez wzrost nakładów sektora prywatnego oraz poprawę efektywności gospodarowania środkami publicznymi na badania i rozwój.

Cel główny zostanie zrealizowany przez realizację 4 celów cząstkowych w dwóch podstawowych obszarach wspierania wzrostu innowacyjności gospodarki:

I. Rozwiązania organizacyjne:

cel 1 – rozwój prywatnego sektora badawczo-rozwojowego,

cel 2 – poprawa efektywności wdrażania polityki innowacyjnej na poziomie krajowym i regionalnym.

II. Rozwiązania finansowe:

cel 3 – wzrost efektywności wykorzystywania środków publicznych przeznaczonych na działalność innowacyjną,

cel 4 – zwiększenie zainteresowania działalnością innowacyjną podmiotów sektora prywatnego wyrażone wzrostem nakładów na działalność B+R.

Projektowany stan prawny oraz ocena przewidywanych, związanych z wejściem w życie ustawy, skutków prawnych

Projektowany stan prawny

I. Kredyt technologiczny

Przewiduje się stworzenie nowego instrumentu finansowego dla przedsiębiorców, służącemu sfinansowaniu inwestycji polegającej na zastosowaniu nowej technologii, zarówno własnej, jak i nabytej, oraz uruchomieniu produkcji nowych wyrobów lub modernizacji wyrobów produkowanych w oparciu o tę technologię. Kredyt Technologiczny będzie udzielany i umarzany przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Kredytu Technologicznego na warunkach nie odbiegających od warunków oferowanych na rynku. Przedsiębiorca, który udokumentuje sprzedaż towarów

i usług powstałych w wyniku inwestycji będzie miał możliwość ubiegania się przez 5 kolejnych lat o umorzenie maksymalnie 50% wartości kredytu (maksymalnie 10% w każdym roku licząc metodą ciągnioną). BGK będzie dokonywał umorzenia w ratach w wysokości odpowiadającej 20% netto wykazanej na przedkładanych nie częściej niż dwa razy w roku przez przedsiębiorcę fakturach, natomiast wysokość kapitału kredytu technologicznego nie będzie mogła przekroczyć równowartości kwoty 2 mln euro.

II. Nadawanie statusu centrów badawczo-rozwojowych

Celem nadawania przedsiębiorcom statusu CBR jest rozwój prywatnego sektora badawczo-rozwojowego oraz wzrost popytu na usługi B+R przez powiązanie statusu CBR z zachętami podatkowymi. Przyznawanie statusu oparte jest na obiektywnym kryterium ekonomiczno-formalnym. Status centrum badawczo-rozwojowego może być nadany przedsiębiorcy, którego:

- przychody netto ze sprzedaży wytworzonych przez siebie wyników badań lub prac rozwojowych stanowią co najmniej 50% przychodów ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za rok obrotowy poprzedzający rok złożenia wniosku,
- przychody ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za rok obrotowy poprzedzający rok złożenia wniosku wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 800 000 euro.

Przyznanie i utrzymanie tego statusu zależy również od terminowego płacenia podatków, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Status centrum badawczo-rozwojowego jest nadawany bezterminowo, jednak w każdym roku jest weryfikowane spełnianie przez przedsiębiorcę warunków określonych ustawowo. Przedsiębiorca, który uzyskał status centrum badawczo-rozwojowego będzie zwolniony z podatku dochodowego z tytułu sprzedaży wyników badań i prac rozwojowych. Centrum badawczo-rozwojowe będzie również zwolnione z podatków w zakresie prowadzonych badań i prac rozwojowych (z podatku od nieruchomości, rolnego oraz podatku leśnego, na zasadach określonych w odrębnych ustawach) oraz

będzie zwolnione z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów w części wykorzystywanej do prowadzenia prac badawczych i rozwojowych.

III. Nowelizacja ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388, z późn. zm.)

Proponowana nowelizacja przewiduje odstępianie od nadawania statusu jbr – wykreślony art. 74. Ustawa o wspieraniu działalności innowacyjnej wprowadza status centrum badawczo-rozwojowego dla przedsiębiorców uzyskujących co najmniej 50% swoich przychodów ze sprzedaży prac naukowych. Dzięki temu statusowi przedsiębiorca jest kwalifikowany jako jednostka naukowa przy udzielaniu pomocy publicznej oraz jest zwolniony z podatku dochodowego od sprzedaży prac naukowych. Uprawnienia te zastępują korzyści płynące ze statusu jbr.

IV. Rozszerzenie zadań Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie wspierania innowacyjności

Proponuje się rozszerzyć zakres zadań PARP aby poprawić warunki wdrażania polityki innowacyjnej, a w szczególności doprowadzić do zwiększenia zainteresowania i wzrostu nakładów na działalność innowacyjną ze strony przedsiębiorstw.

Do zadań PARP będzie należało:

- 1) działanie na rzecz realizacji założeń polityki innowacyjnej państwa,
- 2) wspieranie i promocja przedsięwzięć, w tym programów, centralnych i regionalnych w zakresie rozwoju innowacyjności,
- 3) przygotowywanie i realizacja własnych programów działań wspierających działalność innowacyjną,
- 4) wspomaganie organów administracji rządowej i samorządowej w zbieraniu i przetwarzaniu danych o potrzebach gospodarki narodowej w zakresie innowacyjności,
- 5) wspieranie działalności instytucji otoczenia przedsiębiorstw działających na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki, takich jak:

jednostki badawczo-rozwojowe, centra badawczo-rozwojowe, centra transferu technologii, inkubatory przedsiębiorczości i parki technologiczne,

- 6) współpraca międzynarodowa w zakresie promocji i rozwoju innowacyjności,
- 7) podejmowanie, wspieranie i finansowanie przedsięwzięć w zakresie transferu nowej technologii,
- 8) nadzorowanie i koordynacja Krajowej Sieci Innowacji oraz wspieranie jej działań.

W sytuacji polskiej rozważone powinno być powierzenie zadań o takim charakterze istniejącej agencji, np. właśnie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). Podstawowym warunkiem powodzenia jest przyjęcie założenia, że Agencja ma być aktywnym elementem Narodowego Systemu Innowacji, a nie tylko dystrybutorem środków na wspieranie systemu innowacji. Założenie to powinno być realizowane w praktyce przez Agencję, której budżet w niewielkiej części, zapewniającej poprawne działanie administracji, jest budżetem stałym, a w znacznej części jest budżetem związanym z realizacją programów pomocowych. Dodatkowo programy pomocowe w znacznej części powinny być realizowane zasobami Agencji, a tylko w szczególnych przypadkach powinny być powierzane podmiotom zewnętrznym. W tym przypadku należy odejść od modelu agencji jako dystrybutora środków, na rzecz modelu agencji działającej w tym zakresie jak publiczna organizacja konsultingowa. Publiczna w znaczeniu formy własności, znacznej części dysponowanych środków, ale także w adresacie znacznej części pomocy doradczej. W tym ostatnim znaczeniu Agencja powinna świadczyć usługi informacyjne i doradcze, a nawet występować w roli inspiratora działań wobec podmiotów takich jak samorzady lokalne, uczelnie wyższe, jednostki badawczo-rozwojowe, centra badawczo-rozwojowe, parki technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, centra transferu technologii.

V. Zmiany w przepisach podatkowych

Proponuje się zmiany do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz do ustawy o podatku od towarów i usług.

Wprowadzenie zmian do przepisów o podatku PIT i CIT ma na celu zmniejszenie istniejących barier i stworzenie zachęty podatkowej dla inwestycji polegającej na zakupie nowej technologii przez możliwość natychmiastowego zaliczenia w koszty wydatków na B+R, niezależnie od wyników prac badawczo-rozwojowych (działanie to mogłoby szybko zbliżyć wskaźniki nakładów na B+R w Polsce do innych krajów UE) oraz odliczenie od podstawy opodatkowania wydatków na zakup nowej technologii w wysokości nie większej niż 50% (MSP) lub 30% (inne niż MSP).

Proponuje się również wprowadzenie opodatkowania 22% stawką podatku VAT usług naukowo-badawczych (wg Działu 73 Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług pt. Usługi Badawczo-Rozwojowe).

1. Dział ten obejmuje badania, prace eksperymentalne i inne usługi badawczo-rozwojowe we wszystkich dziedzinach nauk. Zalicza się następujące rodzaje działalności:

- badania podstawowe czyli prace teoretyczne i doświadczalne podejmowane głównie w celu zdobycia nowej wiedzy, w oparciu o zaobserwowane zjawiska i fakty, bez konkretnego ich zastosowania lub wykorzystania,
- badania stosowane, czyli badania podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, ukierunkowane głównie na konkretne zastosowania praktyczne,
- prace rozwojowe: prowadzenie prac doświadczalnych opartych na istniejącej wiedzy uzyskanej z badań naukowych i/lub doświadczeń praktycznych, ukierunkowane przede wszystkim na wyprodukowanie nowych materiałów, wyrobów i urządzeń, a także zastosowanie nowych procesów technologicznych, systemów i usług oraz na ulepszenie już istniejących.

2. Dział ten nie obejmuje:

- działalności rządu na rzecz badań podstawowych, sklasyfikowanej w 75.11.14,
- działalności doświadczalno-rozwojowej związanej z obronnością, sklasyfikowanej w 75.22.

W aktualnym polskim stanie prawnym usługi te są zwolnione z podatku VAT, co stanowi barierę dla współpracy jednostek badawczo-rozwojowych z innymi podmiotami gospodarczymi. Jednostki badawczo-rozwojowe ponoszą zwiększone koszty swojej działalności tracąc możliwość odliczenia podatku VAT.

Odliczenie od podstawy opodatkowania wydatków na zakup nowej technologii – korzyści z zastosowania instrumentu:

- utracone wpływy podatkowe są co najmniej równoważone przez zwiększone nakłady na badania ze źródeł prywatnych,
- zwiększenie liczby jednostek innowacyjnych, co zwiększy konkurencyjność gospodarki,
- koszt w stosunku do istniejącej bazy oficjalnej nie jest zbyt duży,
- doprowadzenie do translokacji działów badawczych koncernów międzynarodowych do Polski.

VI. Zmiany w ustawie o szkolnictwie wyższym oraz w ustawie o wyższych szkołach zawodowych

Wyżej wymienione zmiany umożliwiają uczelniom tworzenie akademickich inkubatorów przedsiębiorczości i centrów transferu technologii.

Akademicki inkubator przedsiębiorczości ma działać dla wsparcia działalności gospodarczej środowiska akademickiego lub pracowników uczelni i studentów będących przedsiębiorcami przez prowadzenie działalności usługowej szkoleniowej i naukowej, propagowanie i wspieranie przedsiębiorczości w środowisku akademickim uczelni.

Centrum transferu technologii ma działać dla lepszego wykorzystania potencjału intelektualnego i technicznego uczelni oraz lepszego wykorzystania wyników badań naukowych w gospodarce. Centrum transferu technologii może prowadzić działalność usługową, szkoleniową lub naukową, której zadaniem jest przekazywanie lub sprzedaż wyników badań i prac rozwojowych przedsiębiorcom.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty na które oddziałuje akt normatywny

U podstaw proponowanych rozwiązań organizacyjnych w zakresie działalności innowacyjnej jest stwierdzenie, że niezależnie od charakteru działalności innowacyjnej (naukowej, w tym działalności badawczo-rozwojowej, technicznej, organizacyjnej, finansowej i handlowej) podmiotem prowadzącym działalność innowacyjną może być każdy podmiot (o dowolnej formie prawnej i strukturze właścicielskiej) prowadzący działalność innowacyjną w rozumieniu ustawy.

Ustawa oddziałuje więc przede wszystkim na przedsiębiorców (kredyt technologiczny, możliwość uzyskania statusu centrum badawczo-rozwojowego, zmiany w przepisach podatkowych), Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (nowe zadania), a także uczelnie wyższe, w tym wyższe szkoły zawodowe (akademickie inkubatory przedsiębiorczości i centra transferu technologii).

Liczba beneficjentów zainteresowanych poszczególnymi instrumentami zależy od kilku czynników. Pierwszy, to obecna baza (liczba) jednostek prowadzących działalność B+R. Grupę tę nazywamy „bazą innowacyjną”. Drugi czynnik to stopień dotkliwości obecnych rozwiązań z zakresu opodatkowania działalności B+R. Trzeci zasadniczy czynnik to zakres oferowanych korzyści przez określone instrumenty w stosunku do rozwiązań dotychczasowych.

Baza innowacyjna składa się zasadniczo z dwóch segmentów:

- Segment I – firmy, które obecnie prowadzą działalność innowacyjną uwidaczniając we wszystkich rodzajach dokumentacji, w tym podatkowej. Baza aktualna BI.
- Segment II – firmy, które nie prowadzą obecnie działalności innowacyjnej, ale odczuwają potrzeby w tym zakresie oraz posiadają zasoby ludzkie i techniczne do jej prowadzenia – Baza potencjalna BP.

Baza aktualna – wchodzi w jej skład wszystkie jednostki średnie i duże, które składają sprawozdania PNT-02

Baza potencjalna – obejmuje te jednostki, które prowadzą przynajmniej pewne elementy działalności badawczo-rozwojowej, ale jej nie rozwijają ze względu na niekorzystne rozwiązania podatkowe, oraz te jednostki, które nie prowadzą działalności innowacyjnej, ale byłyby skłonne ją podjąć pod wpływem działania bodźców, w tym podatkowych. Baza potencjalna rośnie w miarę wzrostu siły bodźców. Liczbę jednostek tej bazy można by było poznać w sposób dosyć precyzyjny po zastąpieniu niekorzystnych rozwiązań podatkowych, rozwiązaniami neutralnymi i motywacyjnymi dla przedsiębiorstw.

Zastosowanie pozytywnych bodźców podatkowych, silniejszych niż rozwiązania neutralne, identycznych wobec obu segmentów spowoduje, że:

- Segment BI – zacznie odczuwać korzyści ekonomiczne z tytułu prowadzenia działalności B+R,
- Segment BP – stopniowo firmy będą zaczynały dokonywać wydatków na B+R, a następnie po pewnym czasie zaczną odczuwać korzyści.

Szacowanie hipotetyczne segmentów bazy innowacyjnej

Polega ono na dodaniu do aktualnej liczby jednostek innowacyjnych liczby jednostek z segmentu BP, na podstawie liczebności tych segmentów, oraz hipotetycznej częstości występowania jednostek innowacyjnych w tym segmencie. Przyjmujemy, że wprowadzone instrumenty podatkowe zapewniają osiągnięcie wskaźnika hojności podatkowej B w granicach 0,85-0,90, czyli na dość umiarkowanym poziomie.

Oczekiwania potencjalnej liczby beneficjentów:

- 1) Baza aktualna – dane istniejące – 453 jednostki w 2001 r.,
- 2) Baza potencjalna:
 - a) I kryterium wyróżnienia – z branży przetwórstwo przemysłowe, górnictwo i kopalnictwo, zaopatrywanie w energię, gaz i wodę, 36,4% jednostek z 8664 w 2001 r. deklarowało prowadzenie inwestycji oraz działalności innowacyjnej, czyli było to 3153 jednostki.

Zakłada się, że co dziesiąta z tych jednostek dokonywała nakładów na pewne elementy działalności B+R nie rozwijając badań ze względu na niekorzystne przepisy podatkowe. Daje to liczbę 315 jednostek, które ujawnią się już w 1 roku od wprowadzenia instrumentów podatkowych,

- b) II kryterium wyróżnienia – przedsiębiorstwa z branży przetwórstwo przemysłowe, górnictwo i kopalnictwo, zaopatrywanie w energię, gaz i wodę, które deklarowały prowadzenie inwestycji (8664 jednostki w 2001 r.).

Zakładamy, że w pierwszym roku od wprowadzenia instrumentów podatkowych 5% jednostek, które prowadzą działalność innowacyjną, może być zainteresowanych skorzystaniem z instrumentów podatkowych, 15% w drugim roku oraz aż 25% w trzecim roku. Wyniki hipotetycznego szacowania zestawiono w poniższej tabelicy:

Tab. Rezultaty szacowania hipotetycznego

Baza innowacyjna	1 rok	2 rok	3 rok
BI – aktualna	453	453	453
BP – potencjalna	473	788	1103
Razem	926	1241	1556

Oznacza to co najmniej podwojenie liczby jednostek, które prowadzą B+R w pierwszym roku, potrojenie już w drugim i 3,5 krotność liczby początkowej w trzecim roku.

2. Konsultacje

Projekt ustawy już na etapie założeń był wielokrotnie konsultowany z instytucjami, które dysponują wiedzą w tym zakresie, jak również odczuwałyby skutki wprowadzonych zmian i propozycji ustawowych. Na wstępnym etapie prac w konsultacjach społecznych brali udział przedstawiciele Rady Głównej Jednostek Badawczo-Rozwojowych, dyrektorzy jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Gospodarki i Pracy, przedstawiciele środowiska innowacyjnego (Parki i Inkubatory Technologiczne) oraz przedsiębiorcy. W ramach ustawowych konsultacji społecznych projekt

ustawy, zawierający usuniętą później nowelizację ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych, konsultowano z 20 partnerami społecznymi którymi są:

- 1) Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
- 2) Bank Gospodarstwa Krajowego,
- 3) Polska Akademia Nauk,
- 4) Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE,
- 5) Business Centre Club,
- 6) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 7) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
- 8) Konfederacja Pracodawców Polskich,
- 9) Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce,
- 10) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”,
- 11) Federacja Związków Nauczycielstwa Polskiego Szkół Wyższych i Nauki – Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 12) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych, Naczelna Organizacja Techniczna,
- 13) Fundacja Centrum Innowacji F.I.R.E.,
- 14) Rada Główna Jednostek Badawczo-Rozwojowych,
- 15) Fundacja Na Rzecz Nauki Polskiej,
- 16) Rada Główna Szkolnictwa Wyższego,
- 17) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 18) Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług,
- 19) Krajowa Rada Spółdzielcza,
- 20) Agencja Rozwoju Przemysłu.

Następujące organizacje ustosunkowały się do przesłanego projektu ustawy o wspieraniu działalności innowacyjnej: Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług, Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, Agencja Rozwoju Przemysłu, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Krajowa Izba Gospodarcza, Bank Gospodarstwa Krajowego, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Rada Główna Jednostek Badawczo-Rozwojowych, Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych – Naczelna Organizacja Techniczna, Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce.

Naczelna Organizacja Techniczna stwierdziła, że ustawa wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska inżynierskiego w szczególności jeżeli chodzi o mechanizm spłaty kredytu technologicznego. Pozytywnie odnosi się również do nadawania statusu CBR. Opowiada się również za rozszerzeniem uprawnień PARP.

Rada Główna Jednostek Badawczo-Rozwojowych uważa, że ustawa w proponowanej formie nie wpłynie na innowacyjność działającego w Polsce przemysłu. RG JBR wypowiada się również negatywnie o nadawaniu statusu CBR, uważa też, że proponowane zmiany osłabią JBR i ich wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy kraju. RG JBR wyraża opinię, że proponowana ustawa w zbyt małym stopniu tworzy nowe rozwiązania systemowe w zakresie działalności innowacyjnej i finansowania badań przez przedsiębiorstwa i nie spełni oczekiwań w tym zakresie. Opinia rady Głównej o proponowanym projekcie ustawy jest całkowicie negatywna.

Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług uważa, że ustawa może przyczynić się do rozwoju polskiej gospodarki przez stworzenie lepszych warunków dla działań badawczych i rozwojowych. Wejście w życie regulacji będzie stanowiło dla przedsiębiorców zachętę do inwestowania w innowacyjne rozwiązania technologiczne i organizacyjne z uwagi na możliwość zaliczenia wydatków w koszty prowadzenia działalności gospodarczej. Środowisko przedsiębiorców

popiera wprowadzenie podatku VAT na usługi naukowo-badawcze albowiem obecne zwolnienie z VAT uniemożliwia JBR jego odliczenie.

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych twierdzi, że ustawa może stać się siłą napędową zmian w podejściu przedsiębiorców do działalności badawczo-rozwojowej i do wykorzystywania nowoczesnych technologii ponieważ przyczyni się do zwiększenia wartości wyniku finansowego netto przez zmniejszenie skali obciążeń podatkowych oraz obniżenie kosztów związanych z finansowaniem działalności innowacyjnej.

Krajowa Izba Gospodarcza z dużym zadowoleniem przyjęła projekt długo zapowiadanej ustawy, która powinna zwiększyć możliwości działań innowacyjnych w krajowych firmach i poprawić ich konkurencyjność. KIG docenia wprowadzenie do ustawy mechanizmu kredytu technologicznego. W ocenie KIG projekt wymaga zmian w aspekcie zmian podatkowych w części dotyczącej podatku dochodowego (sugeruje aby odliczać 30% nakładów na badania od podatku a nie od dochodu, oraz zaliczenie wydatków w koszty w wymiarze przekraczającym 100% a nie 30 i 50%).

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego nie popiera projektu ustawy ponieważ w projekcie nie ma odniesienia do udziału środowiska akademickiego w działalności innowacyjnej.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zgłosiła uwagi dotyczące nowych zadań PARP, w tym aby nowe zapisy dotyczyły nie tylko zagadnień innowacyjności ale i nowych technik i technologii.

Bank Gospodarstwa Krajowego stwierdził, że ma możliwość udzielania kredytu technologicznego bezpośrednio, co uprości procedurę i zmniejszy koszty projektu. Dodatkowo BGK zauważył, że kredyt technologiczny jako udzielany

nie tylko MSP (przy kapitale Funduszu równemu 100 mln zł) może okazać się mechanizmem dla jedynie kilku przedsiębiorców którzy przedstawią kosztowne projekty do umorzenia. BGK zasugerował więc: udzielanie kredytu technologicznego wyłącznie MSP, doprecyzowanie przedmiotu kredytowania kredytem technologicznym, powołanie zespołu, który będzie rozstrzygał o innowacyjności projektów, doprecyzowanie wielkości wsparcia wdrożeń innowacyjnych ze strony budżetu, przeanalizowanie możliwości przejścia przynajmniej części ryzyka kredytowego przez środki budżetowe oraz opracowanie dwustronnej umowy pomiędzy wskazanym zespołem a BGK.

Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce przyjęło z nadzieją i uznaniem pierwszą w kraju ustawową próbę uregulowania wsparcia działalności innowacyjnej oraz wyraziło poparcie dla powyższej inicjatywy. SOOIPP całkowicie zgadza się ze stanowiskiem, że konieczna jest zmiana obecnych regulacji podatkowych w zakresie B+R, gdyż są one nieprzychylnie wprowadzaniu innowacyjnych technologii i produktów. W koncepcji kredytu technologicznego przedsiębiorca może wg SOOIPP znaleźć skuteczną i efektywną formę pomocy państwa przez spłatę kredytu, zaś nadawanie statusu CBR wydaje się być rozwiązaniem interesującym. SOOIPP wyraził swoją opinię również na temat nowelizacji ustawy o JBR-ach, która jak stwierdził jest konieczna – gdyż często otrzymując dotację z budżetu państwa stanowią one przedsiębiorstwa produkcyjne uprzywilejowane w stosunku do pozostałych oraz, że niektóre artykuły obowiązującej ustawy są już przestarzałe i nieprzystające do gospodarki rynkowej. SOOIPP dość sceptycznie podchodzi do koncepcji obarczenia PARPP, twierdzi że zadania wspierające innowacyjność powinny zostać powierzone odrębnej Agencji. Reasumując SOOIPP traktuje projekt ustawy jako krok we właściwym kierunku jakkolwiek zbyt mało odważny.

3. Analiza wpływu aktu normatywnego

A. Wpływ projektu ustawy na sektor finansów publicznych w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Projekt ustawy przewiduje wpływ na finanse publiczne państwa w następującym zakresie:

- 1) wyposażenia Funduszu Kredytu Technologicznego w kapitał umożliwiający spłatę kwoty umorzenia w wysokości 5 kolejnych transz 10% wartości kredytu przez BGK (sugerowany kapitał Funduszu – 100 mln zł /rok – szacunki na lata następne będą dokonywane na podstawie wyników funduszu za pierwsze półrocze), co stanowi obciążenie dla budżetu państwa,
- 2) dotacji z budżetu państwa określanej corocznie w ustawie budżetowej dla PARP w związku z jej nowymi zadaniami (9 mln zł),
- 3) nadawanie statusu CBR będzie miało neutralny wpływ na budżet państwa. Zwolnienia podatkowe oferowane CBR są rozwiązaniem stosowanym dotychczas w JBR, które będą podlegać restrukturyzacji i likwidacji,
- 4) odliczenia od podstawy opodatkowania nakładów na określone rodzaje działalności innowacyjnej w wysokości 50% lub 30% wartości tych nakładów.

Proponuje się umożliwienie przedsiębiorcom odliczanie od podstawy opodatkowania 50% (MSP) lub 30% (inne niż MSP) nakładów poniesionych na:

- nakłady wewnętrzne przedsiębiorstwa na B+R,
- nakłady inwestycyjne na B+R,
- nakłady na transfer technologii (zakup wartości niematerialnych i prawnych – licencji, patentów itp.).

Oszacowanie kosztów odliczenia do 50% kwoty wydatków na B+R od podstawy opodatkowania podatkiem CIT dla poszczególnych poziomów zaliczenia w koszty wydatków na B+R zawarto w poniższej tabelicy:

Tab. Oszacowanie kosztu zaliczenia nakładów na B+R w koszty w zależności od poziomu zaliczenia

Poziom zaliczenia B+R w koszty (x)	B(x)	B _{ist2004} -B(x)	E _{gov} wydatek rządowy	Dodatkowe przyrosty B+R w firmach bazy aktualnej		
				1 rok	2 rok	3 rok
150%	0,905 mln zł	0,223 mln zł	162,4 mln zł	48,7 mln zł	113,7 mln zł	162,4 mln zł

Przy zastosowaniu tego instrumentu należałoby oczekiwać nie tylko wzrostu nakładów własnych na B+R bazy aktualnej, ale także szybkiego wzrostu tej części bazy potencjalnej, która w swojej działalności podejmie działalność B+R. Jeżeli założymy, że stanowi ona 30% bazy aktualnej daje to rocznie około 218,5 miliona złotych. Ponadto, w przypadku zastosowania silnego instrumentu należy oczekiwać szybkiego wzrostu pozostałej części bazy potencjalnej. Jeżeli przyjmiemy, że wprowadzenie silnego instrumentu na poziomie 150% spowoduje rozszerzenie zakresu prowadzonych elementów działalności B+R w części przedsiębiorstw bazy potencjalnej o wielkości 15% bazy oficjalnej w pierwszym roku, 45% w drugim roku i 70% w trzecim roku, to wartość nakładów własnych przedsiębiorstw na B+R wzrośnie sumarycznie o:

- 376,5 milionów złotych w 1 roku,
- 660,0 milionów złotych w 2 roku,
- 890,8 milionów złotych w 3 roku.

Wielkości nakładów własnych przedsiębiorstw na B+R mogą wzrosnąć o powyższe kwoty ze względu na dramatycznie niski poziom tych nakładów teraz i to pod warunkiem niestosowania ograniczeń (limitów kwotowych) w stosowaniu tego instrumentu. Proponuje się ustalić normatywne wartości kosztów administrowania odpisami podatkowymi w wysokości 162,4 miliona złotych rocznie (w tym 3% stanowią wydatki na promocję i monitoring programu czyli około 4,9 miliona złotych rocznie),

- 5) opodatkowania działalności badawczo rozwojowej 22% stawką podatku VAT (co spowodowałoby wpływ do budżetu państwa kwoty szacowanej na 56,8 PLN).

Opierając się na informacjach statystycznych GUS z roku 2002 wg PNT-02, nakłady na B+R zewnętrzne i wewnętrzne w przemyśle wynoszą 1286,9 mln zł, przy czym zakup usług B+R (od najbardziej popularnego podmiotu prowadzącego działalność badawczo-rozwojową tzn. JBR) to 322,9 mln zł. Pozostała kwota 964 mln zł to nakłady własne przedsiębiorstw. Należny podatek VAT z tytułu sprzedaży prac badawczo-rozwojowych wynosi więc 71,038 mln zł. Kwota naliczonego podatku VAT wynosi 14,22 mln zł, przedsiębiorstwa odprowadzą więc do budżetu 56,818 mln zł.

- 6) tworzenie akademickich inkubatorów przedsiębiorczości i centrów transferu technologii będzie miało neutralny wpływ na budżet państwa. Jednostki te będą funkcjonować jako ogólnouczelniane jednostki organizacyjne w oparciu o regulamin zatwierdzony przez senat uczelni. Projekt ustawy nie przewiduje udzielania pomocy finansowej tym jednostkom.

LP	Rodzaj instrumentu związanego z projektem ustawy	Szacowany wpływ na budżet państwa w 1 roku po wejściu w życie ustawy
1.	Fundusz Kredytu Technologicznego	-100 mln PLN
2.	Dotacja z budżetu państwa określana corocznie w ustawie budżetowej dla PARP w związku z jej nowymi zadaniami	-9 mln PLN
3.	Odliczenia od podstawy opodatkowania nakładów na określone rodzaje działalności innowacyjnej w wysokości 150% lub 130% wartości tych nakładów	-62,4 mln PLN (z czego około 30% jest kosztem dla budżetu jednostek samorządu terytorialnego)
4.	Opodatkowania działalności badawczo-rozwojowej 22% stawka podatku VAT	+56,8 mln PLN

B. Wpływ projektu ustawy na rynek pracy

Dodatniego wpływu na rynek pracy oczekuje się po wprowadzeniu zmian do przepisów o podatku PIT i CIT mających na celu zmniejszenie istniejących barier i stworzenie zachęty podatkowej dla przedsiębiorców. Zrealizowanie innych działań założonych w projekcie ustawy wpłynie dodatnio na tworzenie nowych miejsc pracy. Działania te przyczyniają się do wzrostu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, które są głównymi celami ustawy, co wpłynie na zwiększenie ilości nowych miejsc pracy. Propozycja kredytu technologicznego zawarta w projekcie, umożliwiająca otrzymanie kredytu na zakup i wdrożenie nowej technologii, nie pozostanie bez znaczenia dla rynku pracy. Umożliwi przedsiębiorstwom dalszy rozwój technologiczny mimo braku środków finansowych oraz rozwój produkcji opartej na nowej technologii, co spowoduje tworzenie nowych miejsc pracy. Niezwykle ważną rolę w tworzeniu nowych miejsc pracy odgrywać będą bez wątpienia również Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości, których zadaniem zgodnie z projektem ustawy będzie propagowanie i wspieranie przedsiębiorczości w środowisku akademickim uczelni oraz otoczeniu gospodarczym przez działalność szkoleniową, usługową czy też naukową.

C. Wpływ projektu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Głównym celem projektu ustawy jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki przez wzrost nakładów sektora prywatnego oraz poprawę efektywności gospodarowania środkami publicznymi na badania i rozwój.

Nowelizacja spowoduje przyspieszenie procesów przekształceń własnościowych racjonalizujących działalność jednostek badawczo-rozwojowych. Tym samym zwiększy się ich konkurencyjność na rynku krajowym i zagranicznym.

Konkurencyjność nowoczesnej, opartej na wiedzy gospodarki nie może wzrastać inaczej niż dzięki rozwojowi innowacyjności, do której bez wątpienia przyczyni się realizacja założeń niniejszego projektu ustawy. Tworzony kredyt technologiczny jako nowa możliwość finansowania zakupu nowoczesnej technologii dla przedsiębiorców, możliwość uzyskania statusu Centrum

Badawczo-Rozwojowego przyczynią się z całą pewnością do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz prowadzenia polityki innowacyjnej w naszym kraju, co nie pozostanie bez znaczenia dla wzrostu konkurencyjności gospodarki.

D. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Nowe kompetencje Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, mechanizm zwolnień i odliczeń podatkowych będą korzystnie oddziaływać na sytuację i rozwój wszystkich regionów w Polsce.

Projektowane zwolnienie z podatków od nieruchomości, leśnego rolnego oraz z opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntów dla przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego, w zakresie w jakim są one używane do prac B+R, jest neutralne w stosunku do budżetów lokalnych, gdyż zastępuje istniejące obecnie uprawnienia dla jednostek badawczo-rozwojowych jako państwowych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną oraz dla przedsiębiorców o statusie jednostki badawczo-rozwojowej. Nie przewiduje się zwiększenia ilości podmiotów realizujących zadania B+R, a jedynie transformację własnościową oraz strukturalną podmiotów działających w omawianym sektorze i poprawę ich efektywności działania.

E. Źródła finansowania

Projekt ustawy przewiduje w większości finansowanie propozycji przepisów ze źródeł budżetu państwa. Analiza obciążeń dla budżetu państwa znalazła się w punkcie 3.A wpływ projektu ustawy na sektor finansów publicznych w tym budżet państwa.

10-24-iw

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP-1993/04/DPE/ar

Warszawa, dnia 25.10. 2004 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o wspieraniu działalności innowacyjnej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem ustawy (nr RM-10-172-04) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedłożony projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Do wiadomości:

Pan Jerzy Hausner
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki i Pracy